Organi Komiteti markaziji partijaji komunistiji (ʙ) Uzʙekiston

Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана

На местно-еврейском языке

Proletarhoji tamomi dunjo, jak şaveton!

BAJROQI MIHNAT

MART
24
Seşamʙe
soli 1936
№ 60 (1556)

Baroji soli staxanovi

soveşçaniji umumiittifoqiji sta- vciho rafiq Stalin cunin guftagi

Harakati staxanūvi ʙa tariqi aja sekin ne, ʙalke ʙa tariqi kim kadom sandu ʙastro soxtagi taraqi kard. Az rūji ʙa kim kadom qavro ʙar kardan ʙojid meşud, kim ki lad medod, kim ki onro ʙūq mekard, va ana quvat qun kar harakati staxanūvi in qavhoro soxta dar mamlakat mavç pahn şud.

Dar inço gap dar ʙoloji ci hast, zir ki lad medod? Normahoji kūhnaji texniki va hoji tarafdori in norma ʙuda lad medodand".

qarorhoji plenumi dekaʙ TsK VKP(ʙ), normahoji kūhnaji dar konferentsijahoji navʙiji az naʙ dida ʙaromada şuda Dar jak qator korxonaho hoji navro holekaj ʙa əamal rda istodin. Dar ʙisjor korxo staxanūvciho normahoji navro mukamal, ʙalke onro ʙarzi karda istodin.

ʙari hamin nişon doda guzaş darkorast, ki dar jak qator kor ji mo to ʙahole harakati sta candon revoç doda naşu Baəze rahʙarhoji korxonahoji harakati staxanūvi ahmijati nadoda cunin megūjand, ki mo programaro içro kar jak ʙor, ki produktsija ʙa soli guzaşta zijod ʙuro istodem,—az in maəlum me ki koramo naqz ʙudast. In xel suxanhoji rafiq Stalin hara staxanūvi ʙaroji dar sanoəati ʙa vuçud ovardan çeq dagi hast," guftageşro faro din. Faromūş kardan darkor ki odami normaro 2—3 karat içro karda va az texnika ʙojda ʙurda metavonistagi şuda metavonad.

corami pançsolaji dujum „ʙo tamomi navəhoji xoçagiji staxanūvi şavad" (Molotūv). jathoji ʙaloji soli guzaşta hamin masəalaro hal kardan pojathoro ʙunjod kardagi

xoçagiji xalqiji soli 1936- tadiq karda, sesijaji dujumi SSSR taklif kardagi hast, ki revoç doda, „plani muqarar solagiro suporişi kami voçiʙan hisoʙ karda şavad". Xususi plani soli 1936-um—dar hast.

qator korxonahoji mo, cunon fabrikaji ʙareşumʙaroriji „Huçum", ʙareşumʙaroriji Marqelon, dūzandagiji Buxoro va di ʙaroji suxanhoji rafiq Stalinro çori kardan gūştin ʙurda In korxonaho az sanoəatxo markazi oiʙrat girifta sutka pançrūzaho va 10 rūzahoji sta guzaronda istodin. Sutkahoju rūzahoji staxanūvi natiçahoji doda istodin.

fabrikaji «Huçum» 1-umi sutkaji staxanūvi eəlon karda Dar natiçaji tamomi serijaho, va tsexho staxanūvdasturi ʙaşon programaro 121 pro içro karda şud. Ojajr az in, mazkur az 7-um to 11-umi pançrūzaji staxanūvi guzarond. pani rūz faʙrika ʙaçoji 770 kilo 10 hazoru 330 ki ʙareşum kor karda ʙurovarda, 105,7 protsent içro kard. Ho faʙrika az 15-um to 25-umi mart staxanūvi guzaronda isto Dar in ʙonat naqz tajorigari şuda, ʙajni tsexho, smenaho va corjakgiriji sotsialisti re doda şuda istodast.

fabrikaji ʙareşumʙaroriji Marqe ham 2-umi fevral sutkaji staxa eəlon karda jak hazoru 76 ki ʙareşum kor karda ʙurovard, 122 protsenti planro taşkil me Ojajr az in faʙrikaji mazkur 17-umi fevral pançrūzaji staxanū guzaronda, plani 5 rūzaro 117 içro kard.

Digar korxonahoji mo, cunonci, hoji dūzandagiji Samarqand, Quqond, fabrikaji ʙareşum Buxoro arteli «Bajnalmilal» nomi Stalin (Marqelon) ham harakati staxanūviro vasəe revoç do istodin. Dar natiçaji harakati staxanūviro vasəe revoç dodan arteli «Bajnalmilal» plani fevraliro 129 arteli nomi Stalin 154 pro 3-umi fabrikaji dūzan Samarqand 107,9 protsent iç Dar in korxonaho şumoriʙi staxanūvciho rūz ʙa rūz zijod şuda

Lekin dar jak qator korxonahoji zavodi pūsti Samarqand, 8-umi marti arteli „Jangi Jūli" Far pajpoqʙofiji „Krasnij trikotaz" (Quqond) va digaraş ʙaroji harakati staxanūviro revoç dodan şarojatho ʙunjod karda naşudin. Zavodi pūsti Samarqand, ki on soli guzaşta peşqadam ʙud, agar cande hozir harakati staxanūviro revoç doda istoda ʙoşad ham (şumoriʙi staxanūvcihoji on 121 nafar hast) ʙo vuçudi hamin plani janvar va mahi fevraliro içro karda natavonist. Arteli „Krasnij trikotazi" Quqond soli guzaşta peşqadam ʙuda va plani solonaro 119,35 protsent içro karda ʙud. Amo dar mahi janvaru fevral ʙa proriv vo xūrda plani janvariro ʙaʙ 33,5 protsent va fevraliro 27,5 protsent içro kard. Dar digar korxonahoji mo ham hamin xel ahvol dida meşavad.

Saʙaʙi in ahvol ci hast. Saʙaʙi asosiji ʙa proriv vo xūrdani korxonahoji ʙolo nişon doda şudagi inast, ki rahʙarhoji hamin korxonaho ʙa harakati staxanūvi ahmijat namedihand, ʙa staxanūvciho şarojathoji naqz ʙunjod namekunand va korxonaro az aşjoji xom ʙa sarvaqtaş iʙtijoç namekunand va digaru digar.

Digar ʙa in ahvol toqat kardan mumkin nest. Rahʙarhoji korxonahoji mo ʙojad ʙa harakati staxanūvi sardori karda, onho taşkil dihand va in harakatro vasəe revoç dihand. Ba harakati staxanūvi ʙolşevikona, az tahti diluçon rahʙari kardan darkorast. Staxanūvciho va hamaji raʙocihoju raʙocizanhoro jod doda va onhoro tarʙija dodan darkorast ʙaroji normahoro ʙa taraqi əomavi ʙarzijod içro kardan ʙa onho şarojatho ʙunjod kardan darkorast. Ba nazdi har jak raʙocij, har jak agregat, har jak tsex omada ʙa odamho staxanūvdasturi kor kardanro jod dodan darkor hast. Baroʙari harakati staxanūviro revoç dodan ʙajni zavodu, faʙrikaho, tsexho, raʙociho corjakgiriji sotsialistiro taşkil dodan darkorast.

Tamomi korxonahoji mo ʙojad ʙaroji tamomi peşrahgirihoji harakati staxanūviro şikasta partofta, soli corumi pançsolaji dujomro haqiqatan ʙa soli staxanūvi gardondan ʙolşevikona gūştin ʙarand.

QABULKUNI DAR KREML

19-umi mart dar Kreml, ʙa munosiʙati 15 solagiji muqarar şudani hukumati soveti dar Gruzija, delegatsijaji Gruzijaro rahʙarhoji partija va hukumat qaʙul kardand.

Rafiqho **Stalin, Molotūv, Voroşilūv, Kalinin, Orçonikidze, Kaganovic, Mikojan, Andrejev, Cuʙar, Jezūv, Jakovlevro** 146 nafar delegathoji raʙocij, raʙocizan, kolxozci, kolxozcizan, inzener, korkunhoji naukaju sanəat, pilotho, askarhoji surx, komandirho, korkunhoji partijagiju sovetiji Gruzijaji ordendor, rost istoda ʙo qarsakzanihoji duru-daroz peşvoz giriftand, ʙa zaʙonhoji rusiju gruzini cunin tasrikrasoniho kardand: „Zinda ʙod rafiq Stalin, ura!" „Zinda ʙod rafiq Molotūv, rafiq Voroşilūv, rafiq Orçonikidze, rafiq Kaganovic, ura!".

Soveşcaniro rajisi Sovnarkomi SSSR rafiq **Molotūv** jela karda, mihnatkaşhoji Gruzijaro ʙa munosiʙati 15 solagiji dar Gruzija muqarar şudani hukumati soveti tasrik kard.

Soveşcani ʙa sarʙardoriji iqtisodiji Gruzija ʙaədi muqarar şudani hukumati soveti ʙa vuçud omadagi, taraqijoti madanijati şaklan miliju mazmunan sotsialistiji Gruzijaro az nazar guzarondan, ʙa hisijati cuqori dūstigariji xalqi Gruzija ʙa xalqi ʙuzurgi rus doştageşro nişon dodan gaşt.

Qaʙulkuni az soəati cor sar şuda, to soəati 2-ji şaʙ kaşol joft. Dar zal harakatu avç jak minuta ham sust naşudast, har jak suxani delegatho mihnatkaşhoji Gruzija ʙa kori ʙuzurgi ozod kardani insonijat çonsupor ʙudanaşonro nişon medod.

Ba əizati partijaji Lenin—Stalin, ʙa əizati vozdi mihnatkaşhoji tamomi çihon rafiq Stalin tasrikrasoniho fasq najofta sado meʙurovardand.

Baədi suxani vakilhoji Gruzija, rafiq Molotūv suxani ravşan karda, ʙa tahti qarsakzaniji ahli zal cunin maəlum kard, ki prizidiumi soveşcani az TsIK SSSR talaʙ mekunad, ki ʙa odamhoji naqzi Gruzija ordenho-mukofot doda şavad va hamcunin hukumat ʙa kolxozhoji vakilhojaşon dar haminço omadagi, avtomoʙilhoji ʙorkaşoni mukofot medihad.

Dar oxiri soveşcani rafiqho **Stalin, Molotūv, Voroşilūv, Orçonikidze, Kalinin, Kaganovic, Mikojan va Andrejev** ʙa clenhoji delegatsija ʙaxşişhoji hukumat: soəat va patefonu plastinkaho supurdand.

Rahʙari ʙolşevikhoji Gruzija va Zakavkaz rafiq **L. P. Berija**, ki ū sardori delegatsija hast va ʙaxşişro oxirin girift, rahʙarhoji partijaju hukumat va şaxsan rafiq Stalinro az nomi mihnatkaşhoji Gruzija ʙovar kunond, ki ʙolşevikhoji Gruzija ʙa xud voçiʙijat megirand, ki hamaji noraʙogihoji dar koraşon ʙudagiro durust mekunand, insʙa nazar ʙa hozir muvafaqijathoji ʙoz naqztarro ʙa dast medarorand. Baədi suxanhoji oxirini rafiq Berija: „Zinda ʙod dūstu muəalimi qadirdoni mo rafiq Stalin" guftageş hamaji delegatho „Internatsional" xondand. (UzTAG).

—oOo—

Plenumi akademijaji taarixiji madanijati materiali

Maskov. (UzTAG) 20-umi mart ʙa munosiʙati tahqiq karda şudani Azijoji Mijona, plenumi Akademijaji taarixiji madanijati materialiji nomi N. Ja. Marr jela karda şud. Dar plenum vakilhoji institutʙoji əilmiju tahqiqoti va muzejhoji Qazoqiston, Uzʙekiston, Trukmeniston, Qaraqalpoqiston va digaraş omadand. Hamcunin korkunhoji əilmiji şarqşinoshoji Leningradu Maskov qism girifta istodin. Vazifaji plenum taarixi umumiji Azijoji Mijona va taarixi xalqhoji çudogonaji onro kor karda ʙaromadan meʙoşad.

Plenum rūzi aval dokladi rafiq Jamʙūvsk az xusisi tahqiq karda ʙaromadani xalqhoji Azijoji Mijona, dokladi rafiq Bernştam az xususi «Tahqiq kardani taarixi xalqhoji kūcandaji Turtsija» dokladi rafiq Tolotūv az xususi „Davroni taarixi Azijoji Mijona dar ajomi to kapitalisti" va dokladi rafiq Moʙson „vazifaji tahqiqotiji arxeologiji Azijoji Mijonaro" şunavid. Plenum 4 rūz davom mekunad.

Rondani jakum ʙo sifati naqz tamom karda şud

Samarqand. Kolxozciho va kolxozcizanhoji kolxozi nomi Bauman ʙaroji hosiloti ʙalandi paxtaro sohiʙ şudan gūştini davomdor ʙurda istodin.

32 gektar zamine ki imsol dar in kolxoz paxta korida meşavad, holekaj ʙajni ʙrigadaho taqsim karda şudagi hast. Brigadaho ʙa soli on majdonho udoʙrenihoji minerali, poru nuri, xoki devoru poxsahoji kūhna va digaraşro ʙurovarda rexta, ʙa rondan tajor kardagi hastand. Jagon gektar zamini paxta korida meşudagi imsol ʙe udoʙreni namondast, tamomi ucastokho az «oşi palov» Teşsoj-aka guftagi ʙer karda şudand.

Baədi ʙa sari zamin udoʙrenija poru nurihoro ʙurovarda, zaminhoro tajor kardan rondani jakum sar şuda, ʙolşevikona guzaronda şud. 32 gektar zaminro to 18-umi mart jak marotiʙa traktoru plug qati ronda şud. Sifati rondan ham xele naqz hast. Cuquriji rondan 22—25 santimetr meʙoşad.

Hozir dar kolxozi nomi Bauman rondani dujum sar karda şud, ki on ham ʙo rahʙariji pravleniji kolxoz udalnikona guzaronda şuda istodast.

U. Şimʙunūv

—oOo—

DAR JAK SMENA 8 GEKTAR RONDA ISTODIN

Staxanuvcihoji MTS-i Qaradarjo

Qaradarjo. Brigadahoji peşqadami MTS-i rajoni Qaradarjo ʙa sutkaju dahrūzahoji rondani staxanūvi daromadagi hastand.

Brigadaji traktorije ki to 20—22-umi mart dar kolxozi nomi Zelenskij in rajon kor karda, zaminroni kard, namunahoji xele naqzro nişon dod.

Traktorciji staxanūvci **Jodgorūv** dar jak smena ʙaçoji 3,8 gektar dar rūzi ʙejumi staxanūvdasturi kor kardanaş 6 gektar zaminro ronda doda, dar rūzi corum temparo ʙoz ham ʙaəvç karda, ū dar jak smena 8 gektar zaminro ronda dod. Sifati kori **Jodgorūv** hamcunin naqz hast, kolxozciho az kori ū rizo hastand.

Xūçajūvaji traktorcizan, ki ū ʙa nazdiki kursi traktoriro tamom kardagi hast, hamcunin staxanūvdasturi kor karda istoda, ʙa normaji Jodgorūv ʙaroʙar şuda istodast. Digar traktorciho ham hamin xel kor karda istodin.

Lekin kori ʙa in ʙrigadaji traktori kerosin rasondan ʙa qadar naqz taşkil doda naşudast. MTS-i Qaradarjo ana ʙa in kor ʙojad diqat monda, ʙrigadahoro az kerosin va digaraş ʙa sarvaqtaş taəmin kunad.

Dar xudi kolxozi nomi Zelenskij ham kolxozciho 5 rūzaji zaminhajkaniji staxanūvi eəlon karda, 60 sar əaspu nargovro tajor kardə, ʙa plugho qūşi karda ʙa zaminroni daromadagi hastand.

Normahoji harrūzaji zaminronihro əaspu nargovhoji ʙo pançrūzaji staxanūvi tajor karda şudagi ʙarzijod içro karda istodin va hajvonoti koriji in kolxoz rūze 45—50 gektar zamin ronda istodin, ki hamaji in tempaji korhoro xele ʙaəvç darovard.

M. Kajkūv

SUXAN BA PAJŞCIK

Koperatsijaji matluʙotiji Uzʙekiston porsol dafəaji avalin ʙa kori xud muvafaqijathoji xele kalonro ʙa dast darovard. Molcaloni dar savdoju sotiqi qişloq dar mudati jak sol az 311 million sūm ʙa 729 million sūm rasid, magazinhoju dūkonho az 3733 ʙa 4649 rasidand. Dar soli 1935-um dar qişloqhoji mo avalin magazinhoji namunavi pajdo şudand, onho xele ʙisjor asortimenthoji mol dorand, şumorişi magazinhoji rajoni zijod şudagi hast. Baəzeji in magazinho (rajoni Ujci) az magazinhoji şahr mondagi nadorand.

Lekin muvafaqijathoji koperatsijaji matluʙotiji Uzʙekiston nazar ʙa talaʙhoji kolxozciho ʙa peşi selpohoji xud monda istodagi, hanuz kalon nestand. In talaʙho çihati şumoriş zijod şudagi hastand. Xarakteri talaʙi ʙa molho karda şuda istodagi, ʙoz zijodtar taqir şudagi hast. Molhoji asortimenti jevropoji, hato mūzaji xuşrūj va əatorivoriji rasm şudagiro dar qişloqho tez xarida girifta istodin. Ba molhoji madani: patefonu plastinkaho, aparaturaji radio va kitoʙho talaʙ xele ʙisjor hast.

Va ana in talaʙhoji zijod şuda istodagiji qişloqi kolxozciro koperatsijaji matluʙoti hanuz naqz içro nakarda istodast. Guftan kifoja mekunad, ki porsol plani molcaloni ʙa hisoʙi furūxtani molhoji fondi nomdoştagi (gazmol, mūza va digaraş) ʙarzijod içro karda şuda ʙud, amo dar xususi in xel molho, cunonci, qand, namak, qala planho mukamal içro karda naşuda ʙudand. Dar xususi molhoji madani aʙorot xele kam hast. Baroji asʙoʙhoji xatnavisi, aʙonati patefonho jo radioprijomnikho ʙoşad hoçati gap zadan nest, kolxozciho ʙa Toşkand omada meravand.

Gohho dar selpo hato in xel molhoje ki dar ʙazahoji nazdiktarin ʙisjor hastand, ʙa selpoji hamsojeşon zam şuda mondagi hastand, dar onho joft nameşavand. Dar selpoji Begovot qand, soʙun, molhoji konditeri, garcande hamaji hamin dar ʙaza mavçud ʙoşad, nest. Dar selpoji Andiçon mūzo, trikotaz, qand nest, amo dar rajonhoji Namangon qand zam şuda mondagi hast. Dar rajoni Bojsun hato ʙaroji non giriftan ocered dida meşavad. Ba xuşkarda giriftani molho dar magazinho had monda şudagi hast: minimumi asortimentiji Narkomvnutorg muqarar kardagiro ʙisjor çojho hato fahmidagi nestand.

Partija va hukumat ʙa kori koperatsijaji matluʙoti diqati kalon monda istodin, 29-umi sentjaʙir soli guzaşta Sovnarkomi SSSR va TsK VKP(ʙ) az ʙoʙati kori on qarori maxsus qaʙul karda, nişon doda ʙudand, ki aparati hoziraji koperatsijaji matluʙoti „ʙa vazifaju talaʙhoji navi molcaloniji revoç doda şudagi muvofiq nest".

Sovnarkomi SSSR va TsK VKP(ʙ) „ʙa tariqi əomavi vajron kardani sajlovhoji organhoji rahʙarikunandaji selpo, ʙa hal kardani masəalahoji asosiji kori selpo ʙa qadri kifoja qism nagiriftani pajşcikhoro" jake az kamʙudihoji asosiji koperatsijaji matluʙoti hisoʙ kardagi hastand.

Taçriʙaji ʙisjor selpohoji Uzʙekiston ʙa in suxanho namunaji ravşan şuda xizmat karda metavonad. Kolxozcihoji Kisraj karati oxirini az nav sajlov kardani pravleniji selporo ʙa jodaşon hast-mi? Pajşcikhoji Çizaq ʙa kori rajpoji xud ci xel qism girifta istodin? Az in xel misolho dahho ovardan mumkin hast.

Kampanijaji hisoʙotiju-sajloviji koperatsijaji matluʙoti, ki on az jakumi mart to jakumi maj meguzarad, içroji qarori Sovnarkomi SSSR va TsK VKP(ʙ) az 29-umi sentjaʙr ʙurovardageşonro ʙa tariqi əomavi sançida ʙuromadan meʙoşad. Sadho hazor pajşcikho az xususi kori selpoji xud suxani xudro megūjand. Baroji ʙarham zadani kamʙudihoji mavçudaji kori onho rahhoji əamali peşʙini mekunand.

Vazifaji asosiji sajlovkuniho ʙa kori selpo va rajpo korkunhoji ozmuda şudagi va ʙajni xalqi mihnatkaş əətiʙori doştagiro mondan meʙoşad. „Kadrho hamaro hal mekunand" guftagi nişondodi taarixiji rafiq Stalin ʙojad dar hamaji kori koperatsijaji matluʙoti lozungi rahʙarikunanda şavad. Ba sari kantūri pravleni, nazdi prilavkaji magazin ʙojad aəlocihoji savdoju sotiq, kolxozcihoju kolxozcizanhoji peşqadam şinand, ki ʙaroji onho „savdoju sotidi soveti—kori qadirdoni ʙolşevikiji mo hast".

Garaviji naqzi muvafaqijatnok pura-puru ʙarzijod içro kardani planhoji molcaloni, ʙa hamaji molho qanoəatʙaxş kardani talaʙi zijod şuda istodagiji xalqi kolxozi dar hamin hast.

Kampanijaji hisoʙotiju-sajlovi ahmijati ʙuzurgi sijosi dorad. Rafiq Stalin dar caqcaqi ʙo Roj Govard kardageş ʙa kampanijaji ojandaji sajlov kuniji sovetho xarakteristika doda cunin guftagi hast:

...Tu ʙjurokrat nesti-mi? Baroji mihnati moro zijodtar natiçanok kardan, zindagoniji moro zijodtar ʙadani kardan tu madad rasondagi hasti-mi? Şarthoji millionho sajlovkunandaho ʙa kandidatho ʙo on raviş mekardagi, hamin xel meşavand...

In suxanhoji rafiq Stalinro ʙa kampanijaji hisoʙotiju-sajloviji koperatsijaji matluʙoti ham ʙa andozaji mukamal ʙa kor ʙurdan mumkin hast. In kampanija, ki dar on „haqiqatan əomaji xalq qism megirad" (Lenin) jake az şaklhoji demokratijaji soveti meʙoşad. In hamaji taşkilothoji partijagiju sovetiro voçiʙ mekunad, ki ʙa kampanijaji hisoʙotiju-sajloviji koperatsijaji matluʙoti diqati xele kalon monand, ʙa nazar girand, ki ʙa asosi qarori TsK VKP(ʙ) va Sovnarkomi SSSR taraqi dodani koperatsija jake az vositahoji muhimtarini insʙa ham sarʙardori kardani ahvoli materialiju daraçaji madanijati əomaji vasəi kolxozciho meʙoşad.

—oOo—

Kassahoji ʙa tariqi qarz jordam medodagiji kolxozi

Ba asosi qarori Sovnarkomi Uzʙekiston ʙojad dar hamaji kolxozhoji respuʙlika kassahoji ʙa tariqi qarz jordam medodagi taşkil doda şavand. Jake az vazifahoji asosiji in kassaho dar ʙenigohu-ʙiniji ʙacahoro ʙarham zadan qism girifta meşavad.

Ba hamaji Rajispolkomho va Selsovetho ʙa tahti şaxsan çuvongariji rajisʙoji onho taklif karda şud, ki ʙa mudati 2 hafta dar hamaji qişloqho ucūti ʙacahoji jatimro guzaronda va onhoro ʙa tarəijaji ʙojilaji xoçu tavorazon jo kolxozciho doda şavad. Opekunhoji ʙacahoro ʙojad dar maglisho pravlenihoji kolxozho tasdiq şavad. Kassahoji ʙa tariqi jordam qarz medodagiji kolxozi ʙa onho jordami materiali medihand.

Kassaho lozim hastand, ki hamcunin ʙa ʙacaho va padaru modarhoji ʙa jordami vaqtina muhtoç ʙudagi jordam rasonand. Fondi umumiji puliji ʙaroji ʙacahoji jatim va padaru modarhoji ʙacahoji ʙa jordami vaqtina muhtoç ʙudagi jordam rasondanro 866 hazor sūm muqarar karda şud. Ba hisoʙi in suma Sovnarkomi Uzʙekiston 200 hazor sūm çudo kard, amo ʙoqiji 666 hazor sūmi on ʙa hisoʙi puli kassahoji ʙa tariqi qarz jordam medodagi doda meşavad.

(UzTAG).

Muəalimi qoʙilijatdori teatr

Az soli ʙacagi megūjad,—Mixoel Muloqandūv, man ʙa kori sanəat maşquli karda istodim. Akaju ʙirodarhojam ham dūsti in kor ʙudand. Dar havliji mo hameşa dojra, dutor, tamʙūr mavçud ʙud. Man dar on vaqt tamʙūrro xele dūst medoştam. Akahom Şalamū, Aʙo xususan ʙa tamʙūrnavozi va qazalxoni xele usto ʙudand. Dar vaqti maşq kardanaşon xelo ʙo diqati zūr gūş mekardam. Man ʙa xud cunin meguftam, tamʙūr navoxtanro jod megirifta ʙoşam-mi? va dar xijol memondam. Va goho ʙaəze maşqhoji oʙonro va fikri xud takror mekardam. Baəze havohoje ki ʙa fikri ʙacagiji xud girifta ʙudam faromūş namekardam. Havliro xalo dida dar tamʙūrnavozi maşquli mekardam. Peş-peş maşqhoji oʙonro jod girifta tamʙūrro az xud dur namekardam. Man xususan navoxtani maşqi avalro ʙo muşkilihoji saxt ʙa dast darovarda ʙudam. Sanəat va tamʙūrro az soli ʙacagi dūst medoram.

Mixoel Muloqandūv alhol Muəalimi qoʙilijatdori teatri davlatiji jahudigi hisoʙ meşavad. U az rūzi avali taşkil şudani teatr dar hamin teatr kor karda istodast. Mixoel Muloqandūvi tamʙūrnavozi ʙuzurg ci xele ki maqom naʙoşad içro karda metavonad. U xususan havohoji şaşmaqomro çudo ham naqz içro mekunad. Muloqandūv ʙaəze vaqtho valar teatr roli derisoriro ham içro mekunad. Dar kontsertho Mixoel Muloqandūv ʙa maşqi tamʙūr ʙo qarsakzaniho 2-3 ʙor ʙurovarda meşavad. Va dar vaqti noxuna qati rez karda molis dodan şunavanda hamin xel xijol mekunad, ki gūjo jagon hofizi xuşavoz ʙo avçi zūr va taasirnok xonda istoda ʙoşad. Dar vaqti avozi tamʙūri Mixoel ʙuromadan ʙa zal xomūşi pajdo meşavad. U tamomi maşqhoji xudro ʙaʙoji va sanəatkorona içro mekunad.

Tamomi şunavandahoji Uzʙekiston sanəatciji ʙuzurg Mixoel-akaro medonand va sanəati ūro hurmat mekunand. U dar teatr haqiqatan roli muəalimiro içro karda istodast. Beştarini artist va artistkahoji çavon cunonci: Jishoqʙojūv, Mirzoqandūva, Bisicajūva, Muloqandūva, Zavalūv va digaraşon az taki tamʙūri Mixoel-aka kadri kvalifikatsijanok şuda ʙuromada dar teatr roli asosiro içro karda istodin. Tamʙūri Mixoel hamaji onhoro ʙa rahi tūqri andoxta va cun ʙulʙul mexonanad. Mixoel havoji şaşmaqom va digaraşro ʙa artistu artistkaho ʙo diqati naqz jod dod va jod doda istodast.

Ojajr az in Mixoel Muloqandūv jak cand maşqhoji nav „qajrati jahudi" va digaraşro tajor karda ʙurovardagi meʙoşad. On maşqho holekaj ʙa kor darovarda şudagi hastand. Maşqhoji tajor kardagiji Muloqandūv ʙasi dilkaş meʙoşand. U ʙaroji ʙa ojanda ʙoz ham jak qator maşqhoji nav ʙurovardan tajorigari dida istodast.

Hamin sol hukumati Uzʙekiston maşoq va sanəatciji ʙuzurg ʙudani uro ʙa nazar girifta ʙaroji ʙa ū nomi artisti xalqiro dodan qaror ʙurovard. Nomi artisti xalqiro girifta Muloqandūv ʙaroji ʙa in əinati ʙaland çavoʙ ʙoz gardondan kvalifikatsijaşro ʙoz ham zijod kardan istoda va ʙaroʙari hamin ʙaroji kadrhoji qoʙilijatnok tajor kardan ʙo qajrati zūr kūşiş karda istodast.

Ja. K.

Peş az əaliş karda dodani dokumenthoji partijagi

Partija az rüji fikru inʙsiativaji rafiq Stalin sançişi partdokumenthoro guzaronda, az rüji qarori plenumi dekaʙriji TsK VKP(ʙ) ʙa dokumenthoji nav əaliş karda dodani dokumenthoji kühnaro sar kard. Dar [illegible] dar taşkilothoji partijagiji Uzʙekistoni mo əaliş karda dodani partdokumentho sar meşavad.

Sançiş va əaliş karda dodani dokumentho ʙa jak vazifa xizmat mekunand, jaʼne dar safhoji partijagi intizomi ʙojoriji ʙolşevikiro ʙaland mekunand, onhoro az ʙeginaho, tifoqan ʙa partija daromada mondagiho, avantjuristho, karjeristho, odamhoji ʙa partija ʙajru duşman ʙudagi toza mekunand, dar „xonaji partijagiji“ mo tartiʙi qataʼiro çori mekunand, daraçaji kori taşkilotiro ʙa daraçaji rahʙariji sijosi merasonand.

Dar ravişi dokumenthoji partijagiji har jak clenu kandidati partijaro duru-daroz va durustak sançida ʙaromadan ʙisjor odamhoji ʙajri rahi [illegible] qati ʙa safhoji mo sar daravardagiro rüjikor karda şud, faqat ʙoji ʙeşumori dar masʼalaji ucoti kommunistho va dodanu nigahdoni kardani dokumentho xele ʙetartiʙi mavçud ʙudanaşro rüjikor karda şud.

Sançidani dokumentho ʙoz cunin roli ʙuzurgro ʙozi kard, ki fahmişi çavoʙgariji rahʙarhoji taşkilothoro ʙaroji ahvoli koraşon xele ʙaland kardagi hast. Dokumenthoji har jak clenu kandidati partijaro şaxsan sançida ʙaromada, ʙo har jaki onho durustak caqçaq karda, sekretarhoji taşkilothoji partijagi imkonijat joftand, ki ʙo sostavi taşkiloti xud, ʙo har jak cleni on nazdiktar oşno şavand. In na faqat ʙa odamhoji ʙa partija ʙajru duşman ʙudagiro foş kardan, ʙalke hamcunin ʙa xele ʙisjor kadrhoji kommunisthoji ʙaroji ʙa kori çuvongari mondan ʙon ʙudagiro muajan kardan imkonijat dod.

Dar plenumi TsK KP(ʙ) Uz, ki on kori sançişi dokumenthoro çamʼʙast kard, sekretarhoji rajkomho ʙo jakdiliji mukamal maʼlum kardand, ki onho dar taşkilothoji xud ʙaroji az past ʙa ʙolo ʙarovardan rezervhoji xele ʙisjor joftagi hastand. Agar peştar az ʙobati ʙarasidani odamho ʙa TsK pust-ʙa pust arizaho va talaʙhoji „mustahkamkuni“ meomadand, lekin dar ravişi sançişi dokumentho rahʙarho ʙovar kardand, ki odamho dar çojho hastand, rahʙarho onhoro peş namedidand.

Sançişi dokumentho ʙa „xoçagiji partijagi“ tartiʙ çori karda, dar xususi ʙehtar kardani kori duruni partijagi roli ʙuzurgro ʙozi kard. Dar in ʙobat partkonferentsijahoji rajoniji dar jak qator rajonhoji respuʙlika guzaştagi guvohiji ʙojarkunoni medihand. Faʼolijati ʙalandi qismgirandahoji konferentsijaho, ʙa daraçaji ʙaland ʙudani muzokirahoji dar dokladho şudagi, ʙa masʼalahoji muʼosiri partijagi, ʙaland kardani daraçaji idejagiju-madanijati clenu kandidathoji partija diqati xele kalon mondan—hamaji hamin az xususi peşravihoji çidiji dar zindagoniji kori partijagi ʙudanaş gap mezanad.

Sançişi dokumentho hamcunin ʙa içro kardani vazifahoji xoçagiji navʙatiji sijosi taʼsiri kalon ʙaxşid. Muvafaqijati xele kaloni paxtatajorkuni, muvafaqijathoji kalon tariqi içro kardani planhoji sanoat, dar korxonaho, sovxozho va kolxozho taraqi kardani harakati staxanüviro ʙo dar proizvodstvo ʙaland şudani roli avangardiji clenhoji partija ʙevosita vobasta nakardan mumkin nest.

Əaliş karda dodani partdokumentho kori ʙuzurgi karda şudagiro davom medihad va ʙud mekunonad. Guftan ʙalat meşavad, ki kori asosi holekaj karda şudagi hast, əaliş karda dodani dokumentho kori murakkaʙ nest. Plenumi TsK VKP(ʙ) nişon dodagi hast, ki „əaliş karda dodani ʙilethoji partijagi va çori kardani kartockahoji navi ucoti corasiziji çidditarini partijariju—taşkiloti meʙoşad, on ʙojad natiçahoji sançişi dokumenthoji partijagiro mustahkam kunad va ʙa in ʙuna ham mustahkam kardani safhoji VKP(ʙ) ʙaʙaʙci şavad“.

Zarur hast, ki ʙa ahmijati idejagiju sijosi va taşkilotiji əaliş karda dodani dokumenthoro ci xel past kardani şudan ʙarsaji qatʼi zada şavad. Hamcunin sançişi dokumentho ʙorin, əaliş karda dodani dokumentho ʙa sançidani odamhoji zinda vobasta hast. Biketi navi partijagiro ʙuparda, sekretari rajkom ʙojad donad, ki ʙiletro ʙa odami ʙa nomi ʙalandi cleni partijaji ʙolşeviki ʙunosiʙ ʙudagi ʙuparda istodast. Hamun odame ki dar vaqti sançişi dokumentho ʙa ü ʙo niqoʙi xud ʙojoriro firoş dodan muʙassar şudagi hast, on ʙojad dar vaqti əaliş karda dodani dokumentho foş karda şavad. Diqati asosiro ʙa pasivhoji nomi ʙalandi kommunistro dar əamal isʙot nakardagi monda, ʙa ʙurumari hamin ʙojoriro dar ʙobati duşmanhoji partija sust kardan mumkin nest.

Partijaji mo, ki onro Lenin va Stalin tarʙija kardagi hastand, az otaşi ʙa inqiloʙ, az imtihoni çangi graʙdani guzaştagi hast, xalqhoji SSSR-ro ʙa zafarhoji ʙuzurgi sotsializm rasondagi hast,—on az otrjadi jakacini güştinʙarhoji proletari ʙisjorat meʙoşad. Partijaji mo, partijaji tipi nav, ʙa zarari güştinʙuhdaʙurojiji xud heç vaqt ʙa tozi şumorişi ʙisjori clenho ʙudagi nest. Az rüzhoji avali dar pinhonkoriji podşohati pajdo şudani xud, cun partijaji inqiloʙcihoji professional, va to rüzhoji oxirin partijaji mo az avangardi ʙojevoji proletari, az dastaji askarhoji ʙahanini inqiloʙcihoji proletari ʙisjorat hast. Fahmişi „pasiv“ ʙo ʙolşevikro ʙa xud tarh dodan nameguncad. Dar partijaji mo ʙojad odamhoji pasiv, odamhoji tifoqani nomi ʙalandi kommunistro dar əamal isʙot namekardagi naʙoşand.

Amo partijaro az çinshoji pasiv xoli karda, ʙa in kategorijaji odamho ʙa tariqi mexaniki raviş kardan mumkin nest. Baroji kiho ʙa kategorijaji pasivho darovarda şudanaşonro muajan kardan, jak ülcak hast—in paragrifhoji jakumu dujumi ustavi partija meʙoşand. Agar cleni partija talaʙhoji ustavro içro nakunad, on ʙa partija istoda nametavonad. Kase ki dar proizvodstvo roli avangardiro ʙozi nakunad, dar harakati staxanüvi qism nagirad, on ʙa partija ʙuda nametavonad.

Faqat ʙesavodho va calasavodhoro ʙa kategorijaji pasivho darovardan nodurust meʙud—ʙajni savodi naqz doştagiho va hato ʙilmdorho ham ʙisjortari vaqt pasivhoro didan mumkin hast. Ojajr az in faʼolijati haqiqiji partijagiro az faʼolijati menamudagi, az „faʼolijati“ odamhoji ʙer qajrati kam kor farq karda tavonistan darkor hast. Cleni partija ʙo gunohi xud pasiv ʙudanaş jo ʙo gunohi taşkilot pasiv ʙudanaşro, ki taşkilot ʙa taraqijoti ʙafoʼolijati ü madad ʙarasondast, çudo muajan kardan darkor hast.

Əaliş karda dodani dokumenthoji partijagi dar ʙobati masʼalaji texniki ham, dar ʙobati navistani dokumentho az kori xele murakkaʙ ʙiʙorat hast. Dar inço qatʼitar diqat mondan, hamaji talaʙhoji instruktsijaro qataʼi ʙa ço rasondan talaʙ karda meşavad.

Agar taşkiloti partijagiji mo ʙa əaliş karda dodani partdokumentho ʙo hamaji çiddijati partija talaʙ mekardagi muʼomila kunad, mo ʙa tartiʙ darovardani «xoçagiji partijagiro» ʙud mekunem, safhoji xudro ʙoz zijodtar mustahkam mekunem, nomi cleni partijaji Lenin—Stalinro ʙalandtar meʙardorem, roli rahʙarikunandaji partijaro dar güştini ʙaroji zafarhoji insunsji sotsializm ʙaland mekunem.

Kiştu kori ʙahori dar kolxozi „Ikromov“

Boʙoʙekûv, Əoqilûv, Jisroelûv udarnikhoji peşqadam hastand.

ORÇONIKIDZE. Az tramvaji nomer 7-um, ki furomadet faqat nim soat pijoda gaştan darkorast. Şumo dar jak taraf ʙimorathoji ʙarʙalandi xişti va truʙahoji dudʙaroji ʙurovarda istodagiji zavodi Selmaji Toşkand dar tarafi digar zavodhoji qiştʙurori, ʙarinç va az tarafi digar ham az pojonu ham az ʙolo aerodrom va aeroplanhoro meʙined.

In çojhoji mo nomʙar kardagi atrofi Toşkandi gigantona taraqi karda istodagi meʙoşad. Avozu qulqulhoji mihnatu koriji şahr, şamoli quvvas zada istodagi va sadoji aeroplanhoji ʙa ʙolo parvoz karda istodagi hameş jak şuda meistand.

Rohi kalon va pastu ʙalandi az peşi zavodi ʙarinç ʙar meşudagi şumoro ʙa nazdi nahri kaloni qarasu meʙijorad. Oʙi kaloni qava rang ʙadi Taşkand va ʙar şudani rajoni Orçonikidzero maʼlum mekunad. Ana az ʙamin oʙ du sad qadam ʙoqistar kolxozi nav taşkil şudagiji nomi Ikromüv hast. Dar inço hozir 42 nafar jahudihoji mihnatkaş moʙi gurajsta az Toşkand kücmanci şuda ʙuromadagi ʙa taraqi kolektivi dehqoni karda istodin.

Ana kolxozciji udarnik **Aron Doviduv** dar in ço çüjaki kartoşkaro ʙurovarda istodast. Vaqte ki pereriv peşini şud, Aroni udarnik—holekaj 1 trudoden kor kardam va ʙaʼdi peşin ʙoz jak trudoden kor mekunam—gufta xanda kunon ʙa mo çuvoʙ dod.

Aron jaka nest. **Jaşa Əoqilüv Jisoxor Şoulüv, Sijun Rahminüv, Rahmon Boʙoʙeküv** ham Aron ʙarin udarnikona kor mekunand.

In udarnikho holekaj ʙa jak gektar zamin kartoşkaji ʙarmahali koridand. Jak gektari digarro ʙaroji koram ʙoz tajor karda mondagi hastand. Ojajri in kolxozi nomi Ikromüv ʙoz 8—10 gektar ʙabzaju saqalot mekorad.

Kolxoz ʙaroji in koramho niholhoro dar parnikhoji xud tajor karda istodast. Holekaj ʙa 18 jom qarib 50000 dona niholhoji kram, mandüra, qalanfur, ʙüjimçon va digaraş tajor karda şud. Hozir kolxozciho: **Dovid Avezüv, Çüra Pinhosüv, Nison Jisroelüv, Surjo Joqusüva, Jofo Boʙojüva, Mataf Boʙojüv** va digarho jomhoji navro tajor karda istoda, udarnitsaho niholhoro az alafhoji ʙegona toza karda istodin.

Dovid Avezüv, Çüra Pinhosüv, Nison Jisroelüv rüze az 400 zamʙar zijodtar porunuriro ʙa duruni jomho ovarda istodin, amo **Baxür Aronüv** va **Rahmin Jishoqüv** ʙaçoji 8 əaroʙa rüze 10 əaroʙa poru nuriro rasonda istodin.

25 gektar zaminhoji naqzro ham in kolxoz ʙaroji korami paxta ʙarguzida tajor karda mondagi hast. Ba sari on majdonho az şahr iflosi va qarib 1000 əaroʙa xoki poxsaju devorhoro ovarda andoxta şudagi meʙoşad. Kolxozciho va kolxozcizanhoji kolxozi nomi Ikromüv ʙaroji az har jak gektar 25—30 tsentneri hosiloti paxta ʙardoştan güştini davomdorʙurda istodin. Koru mihnati udarnikeşon guvohi medihad, ki onho natiçahoji naqzro ʙa dast darovarda metavonand.

M. Ji

Derizori qosilijatdori teatri davlatiji jahudigi Rasim dar sajni muzikacihoji teatr osrüji naqz dorad on dar vaqti namojişho muzikaro ʙo ustavori girifta meʙarad.

Baroji hosilʙuroriji mihnatro ʙoz ham ʙaland kardan

MARƢELON. Rafiqaho V. Əavezüva va Imo Şolüm Boruxüva rasocihoji motalciji faʙrikaji ʙareşumʙuroriji nomi Kujʙişev meʙoşand. Onho ham, cun digar rasocihoji peşqadami korxonaho ʙa harakati staxanüvi hamroh şudagi hastand.

Rafiqaho **Əavezüva** va **Boruxüva** dar natiçaji staxanüvdasturi kor kardan rüz ʙa rüz hosilʙuroriji mihnataşonro zijod karda, daromadi xudro ʙaland karda istodin.

Cunonci: **Əavezüva** peş az ʙa harakati staxanüvi hamroh şudan ʙa degi motalkuniji 8 gaçaki kor karda, mohe 70—80 süm mohona megirift. U hozir ʙa degi motalkuniji 10 gaçaki guʙaşta, har 15 rüz az 119 to 138 süm mohona girifta istodast.

Boruxüva dar degi matalkuniji 8 gaçaki kor mekunad. Mohonaji 15 rüzaji ü to 100 süm rasidagi hast. Daromadi peştaraji ü 60—70 süm ʙud.

Onho rüze ʙaçoji 570 grami plan muqarar kardagi to 900—950 gram ʙareşum kor karda ʙurovarda istodin.

Direktsijaji faʙrika ana in namunahoji kori staxanüviji rafiqa **Əavezüva** va **Boruxüvaro** ʙa nazar girifta rüzi əidi ʙajnalxalqiji komunistijizanho—8-umi mart ʙa onho kurtahoji şohi mukofot dod.

Ojajr az in ʙa staxanüvcizani ʙehtarin—zaparci rafiqa **Kolesniküva** rüzi 8-umi mart potefon mukofot doda şud. Hozir xonaji üro remonti ʙerxarç karda şuda istodast.

M. Müşejüv.

Kadri navrasi teatri davlatiji jahudigi rafiq Zavulunüv. ü ʙa pjesaji „Zulmi Amir“ roli gerüji ʙozi Aʙo guftagiro içro mekunad. Zavulunüv ʙaroji kvalifikatsijaji xudro zijod kardan küşiş karda istodast.

Dar kolxozi „Baʙeşko“ punkti taʙoʙati zarurast

Urgut. Şumorişi clenhoji kolxozi nomi Baʙeşko ʙa 170 nafar rasidagi hast. Zanu ʙacahoşon qati onho az 300 kas zijodtar hastand.

Rajzdravi Urgut voçiʙ hast, ki dar in kolxozi kalon punkti taʙoʙati taşkil karda jak nafar lekpom jo doktor taʼin kunad. Garcande ki pravleniji kolxoz dar in xusus candin marotiʙa ʙa rajzdrav muroçiʼat karda ʙoşad ham, ki on ʙenatiça mond.

Dar in vaqti kiştu kori ʙahori kolxozcihoji kasal meşudagi ʙa şahr rafta xudaşonro taʙoʙat mekunand, ki in ʙa korhoji kiştu kor xelo ʙad doda istodast.

Dar in vaqti kiştu kori ʙahori rajzdravi Urgut vazifahoji ʙa nazdaş monda şudagiro içro nakarda istodast. Dar in xusus mo diqati rajispolkomro talaʙ mekunem, ki rajzdravro ʙa harakat darovarda, dar kolxozi nomi Baʙeşko punkti taʙoʙati taşkil kunonad.

S. Rafoelüv.
Muloqandüv

Dar SSSR

Gulu gulzor ʙa nazd şaxta

Tavaludçoji harakati staxan şaxtaji „Tsentralnaja Irmino“ Donʙas dar ʙobati texnikaji ʙexat va tozaʙoşiji sanoati namuna istodast. Dar ucastoki „Nikanor—V tok, ki dar onço Aleksej Staxa kor mekunad, ʙa duruni şaxta voji toza rohi karda şuda istod Kühkanho staxanüvcihoro az har ç taaminkuni ʙehtar şuda istod Nazdi şaxta gulu gulzor karda din.

* * *

Rikordi navi domna jakum

Domnaji №1 Kuznetsk 20- mart rekordi nav ʙa dast darov 1248 tona cüjan on kard. Az qu navi projektiji konferentsijaji ʙa metalurgcihoji Magnitogorsk va linsk muqarar kardagi 75 tona cüjan oʙ karda şud.

* * *

Dar rüzhoji nazdik hisoʙoti sta grafiji soveşcaniji peşqadamhoji ha notparvari ʙo rahʙarhoji partija hukumat az cop meʙurojad. Ka dar ʙobati cixel ʙa əamal içro istodani suxanhoji rafiq Stalin sjezdi 17 umi VKP(ʙ) az xususi „ hajvonotparvariro ʙojad tamomi tija, tamomi korkunhoji mo, parti ho va ʙespartijaiho dar dasti girand“ guftageş surati ravşan ʙoşad.

* * *

Plani kvartali 1-umr peş az mulşar içro kard

Tresti konservʙuroriji Azovo—D jojisijoh plani konservʙuroriji kv tali 1 umro 12 rüz peş az mu içro kard. Baçoji 15 milionu 200 zor quti korxonahoji trest 15 m onu 356 hazor quti konserv ʙuro dand.

(UzTA

* * *

Xati Georgij Semjünüvic Kotelnikov

Xaʙarovsk, (UzTAG). Dar gazeta Şarqi Dur xati qismgirandaji dele sijaji Konstantinüvka—Georgij S jünüvic Kotelniküvro cop karda dast. U cunin navistast: „Man dari Petr Kotelniküv dar çumlaji legatsijaji zavodhoji Konstanti Donʙas ʙa zastava nazdi pis omadam. Man ʙaroji ʙa peşi as hojiOKDVA va sarhadcihoji Şarqi D nazdik ʙudanam, ki az xususi taʼrifot ʙisjor hast, çudo ham sand hastam. Hozir pisari man safhoji şumo hast. U dar çoji man, ki üro duşmanho kuştand, zaşt. Alʙata, dar momenti da milionho digar farzandhoji ʙazizi mo ham hamin xel kor nand. Xudi man 56 sola hastam, man az çuvonho ʙoqiʙ namem Vaqte ki darkor şavad, man hukumati sovetiro muhofizat k ʙo çonu dil ʙa güştin meʙor Ba şumoho, rafiqhoji ʙaziz va komandirhoji OKDL az tah lu çon salom.

Ba komandiri şumo, marşali maji mo zojida ʙudagi rafiq Blj ham taʙrik merasonam.

G. S. Kotelni

* * *

45 Şüʙaji „Vatozapcatsʙit“, on hamaji Itifoqro dar ʙari xu girad, to 1-umi mart ʙaroji rem tiramohiju zamistoniji traktorh vodhoji Xarküv va Stalingrad maji 128 milion süm qismhoji furüxtand. In 123 protsenti plan komzem, Narkomsovxozho va kompişceprom ʙaroji hamaji rem tiramohiju—zamistoniji traktorh mudati az 1-umi oktjaʙr soli 193 to 1-umi aprel soli 1936-um) rar kardagiro taşkil medihad. X giji qişloq ʙaroji ʙa sarvaqta kiştu-kori ʙahori remonti trakto guzarondan imkonijat pajdo ka

(UzTA

DZON SPIVAK

Oq karda şudagiho

> Dzon Spivak zurnalisti maşhuri inqiloʙiji Amerika, avtori ʙisjor ocerkhoji zindagoniji proletariati SŞA hast. Ba nazdiki Dzon Spivak ʙa Italija va Germanija omada, ʙo hajoti mamlakathoji faşisti oşno şud.
>
> Dar pojon ocerki Dzon Spivak az xususi ahvoli jahudiho dar imperijaji sejum ʙaʼdi qaʙul kardani qonunhoji Njurenʙergi nom doştagi navistagero cop mekunem.

Jahudihoji hanuz to ʙa alvaqt ʙa Germanija mondagi, az onço ʙo du saʙaʙ narafta istodin: jo az saʙaʙi in ki ʙaroji raftan puli kiro nadorand, jo az in saʙaʙ, ki onho umed dorand, ki dar ojandaji nazdik tartiʙi Germanija ʙehtar meşavad. Amo in jahudihoji hanuz ʙa Germanija mondagi, suroʙi hajvonoti şata xürdagi, suroti odamhoji ʙa in dojim intizor ʙudagi dorand, ki jagon kas ʙa rüji onho tuf mekunad.

Harakathoji xele züre ʙa muqoʙili jahudiho dar Germanija karda şuda istodagiro holekaj ʙa qadri kifoja dar matʙuot nişon doda şudagi hast. Amo man ʙijja namekunam, ki jagon kas ahvoli jahudiji dehqoni az Bamʙerg—Şahrcaji xurdi şukufta istodagiji Germanijaji markazi si kilometr dur istiqomat mekardagiro navista ʙoşad. Az ʙobati jahudihoji Germanija holekaj millionho suxan gufta şudagi hast, amo ʙa in mazmun, taʙriz ʙa fikri man, diqat mondani xonanda mearzad.

Man nomi in jahudiji dehqonroi ʙurda nametavonam va çoji aniqi istiqomati onro nişon doda nametavonam, cunki ü va xonavodaş ʙa Germanija zindagoni karda istodin, amo man şaxsan xudam ʙa xonaji ü ʙudam.

U—jake az jahudihoji ʙeşumori ʙa dehqoni maşqul şudaji Germanija hast. U-jahudi hast, jagon taʙrix jagon tariqat, jagon zaʙon, jagon ʙurfu odati xalqi xudro namedonad. U—jahudiji ʙa ʙamini nemetsi hamin qadar qutidagije hast, ki ü va javlothoji ü ʙas millati jahudi ʙudanaşro medonand. Jagon digar tariqathoji jahudigi dar ü mondagi nest.

Dar mudati 18 soli ʙaʼdi tamom şudani çang va ʙaʼdi ü az jarahoji dar safin zaxmi ʙaroji vatani xud giriftageş saʙat şudanaş, ü dehqoni mekunad va heç vaqt dar in xusus fikr kardagi nest, ki zani giriftageş, xristianka hast, jo ʙacahoji ü zojidagi,—„nisp jahudi, nisp xristian“ hastand. Zani ü—zani dono, ʙaquvat va az əojilaji dehqon ʙuromadagi hast, kaşanda nest, mihnatdüst va ʙasarfaju sarişta hast. Zani ü ʙa havli soxtanaş va naqz ʙudani zindagoniji əojileş madad rasondagi hast.

Baʼdi tüj onho dar hamun zamini padaraş va ʙovoş kor kardagi kor mekardand.

Onho ʙo oromi va ʙo rizogi zindagoni mekardand, ʙo hamsojahoji xud düst ʙudand va hamsojaho ham onhoro düst medoştand.

Dar solhoji xaroʙi ü zijod şudani jahudiʙadʙiniro fahmid, amo ʙa in jagon diqat namond. Az hamun vaqte ki jahudiho ʙa har xel ʙurcakhoji tusi zamin pahm şudand, jahudi ʙadʙini hama vaqt ʙud. Lekin zijod şudani avzoi jahudi ʙadʙini dar Germanija peş az ʙa sardoriji hukumat omadani Gitlerʙa jodi ü nameomadand. U nemets—ʙisjor xizmat kardaji çang ʙud, Germanija ʙoşad dar dunjo mamlakati rafta-rasidagi madanijatnok ʙud.

Amo ana huçumkuniho sar şudand, Hamsojahoje ki ʙo onho ü ʙisjortari vaqt jakço şişta avqot mexürd, ʙacahoji hamsojaje ki ʙo ʙacahoji ü ʙozi mekardand,—hama ʙa ü va ʙa əojileş muqoʙil şudand. Darhoji maktaʙho ʙaroji ʙacahoji ü ʙasta şudand.

Dafeaji aval man zani in jahudiro dar jake az magazinhoji Bamʙerg didam. U çojgahi şir doştagiro ʙurda istoda ʙud. Man nadonistam, ki şavhari ü—jahudi hast. U zaifaji ʙaquvati 40 solanamo ʙud, rühojaş husni joşi doştand, dasthojaş ʙoşad az in xusus gap mezadand, ki ü dehqonzan hast. U çojgaro ʙa əaroʙaji kühnaji farsuda şudagiji nazdi dari magazin istodagi ʙurda istoda ʙud. Ba peşi dar mo ʙaroʙar omadem va man darro jela karda, ʙa ü rah dodam. U taʙassumi xanda kard va tezi qati cunin guft:

Danke fil mal (rahmat).

—Man xandanamo guftam, ki ʙaroji zan in çudo vazmin nest-mi.

—Man zür hastam,—gufta taʙassumi xanda kard ü.

—Dehqonzanho ʙojad zür ʙoşand.

Man az aval fahmida natavonistam, ki in az tarafi ü ʙa odami xoriçi hisijati düstigariro nişon dodan ʙud-mi, jo ü ʙo jagon kas gap zadan haqiqatan xursand ʙud. Bas ʙaʼdi in, ki ʙa qahvaxonaji ʙa əafat ʙudagi daromada jak pijola qahva nüşidan taklifi manro qaʙul kard, man fahmidam, ki ü taşnaji ʙo jagon kas gapi düstona zadan ʙudast.

—Şumo xoriçi hasted?—gufta pursid, ü, vaqte ki mo ʙo pijolaji qahva ʙa sari kantür şiştem.

—Hov,—çuvoʙ dodam man.—Man zurnalist hastam va ʙa şarojathoji mavçudaji zindagoniji Germanij interes doram. Man az ʙajni dehqonho oşno nadoram, ʙaroji hamin man jak ʙardu xursand hastam, ki şumo taklifi manro qaʙul kardet.

—Şumo ciro donistani xohiş dored?-xanda karda guft ü. Ci xel kiştu kor mekunem?

—Man donistan xohiş doram, ki ahvoli kori deqonho ci xel hast, şumo ci daromad doreton, ci xel zindagoni mekuneton, ahvoli şumo dar mudati cand soli oxirin ʙehtar şudagi hast-mi?

—Zindagoniji ʙaeze dehqonho ʙehtar, amo ʙaezeşon ʙadtar şudagi hast,—guft ü.—Dehqoni majda hozir heç ciz nadorad.

—Peştar ci?

—Peştar moho ʙanzaju saqalot mekoridem va onhoro meʙurüxtem. Mo xaridorhoji dojimi doştem. Amo alvaqt qonune mavçud hast, ki ʙojad hama cizro ʙa ʙozor furüxta şavad va onro ʙo narxi cakana ne, ʙalke ʙo narxi kutara furüxta şavad. Odamhoji jagonaje ki alhol az in fojda karda istodin, inho fermerhoji kalon hastand, cunki ʙas onho hamin qadar produkte dorand, ki onhoro furüxta metavonand. Dehqoni majda hamaji cizi koram karda meʙurovardageşro mexurad, agar kamtar furüşad ham, ki lekin daromadaş az in xele kam hast.

—Şumo xohişi guftan dored, ki qonuni nav ʙa interesi dehqonhoji kalon hast?

—Hov, amo ʙoz qonuni digar ham hast, on ʙa fojdaji onho meʙoşad. Sohiʙzamin ʙa zamini xudro furüxtan huquq nadorad.

Boz ʙisjor hamin xel qonunhoje hastand va hamaji onho ʙa interesʙoji sohiʙzaminhoji kalon meʙoşand. Ba dehqoni majda qajr az mihnati vazmin digar ciz namemonad. Va dar soli hosil naşudan in xel dehqon ʙa zeri xatari ʙarʙod dodani zamini xud memonad.

—Agar sohiʙzamini kalon zamini xudro furüxta natavonad, ʙa ü ci fojda dorad? Man fikr mekunam, ki, ʙaraks, in ʙa ü fojda nadorad, cunki agar ʙa ü pul qarz giriftan darkor şuda monad, ʙank ʙa ü pul namedihad, cunki garaviji pul—zamin furüxta şuda nametavonad?

—In durust hast! Sohiʙzaminhoji kalon maʙz az hamin norizo hastand. Amo, agar odam zamini ʙisjor doşta ʙoşad, hama vaqt pul qarz joftan mumkin hast. Ne, ne, in qonun ʙa sohiʙzaminhoji ʙoz zijodtar kalon ʙunjod kardan monda şudagi hast. Dar əamal ci guzaşta istodageşro didan qin nest. Vaqte ki dehqoni majda ʙaroji ʙanzaju saqaloti xud heç ciz nagirad, amo nalogho kalon ʙoşand, jo pajdo naşudani hosil rüj dihad, on zamini xudro ʙarʙod medihad. Jo ʙank zaminro ʙaroji qarzhoji peştara megirad, jo zamin ʙa sohiʙzamini kalon ʙurüxta meşavad. Bank ʙoşad zaminro kiştu kor namekunad, xomaxoh zamin ʙa dasti sohiʙzamini kalon meʙarojad. Sohiʙzamini kalon ʙoz ʙa davlattar meşavad, dehqoni kamʙaqal ʙoşad, zamini xudro ʙarʙod medihad va faqat ʙaroji pomeşcik kor mekunad.

Man şunida istodam va gapi üro ʙad nadodam. Cuqurfikriji dehqoniji ü harakati rezimi faşistiro ravşan medid, in rezim maqsadi xele taraqi kardani zaminhoji feodali va dehqonhoji majdaji ʙa tavri xud ʙudagiro ʙa krepostnojhoʙgardondan dorad.

—Ci xele ki man fahmida istodim, şumo az dehqonhoji majda hasted?

—Az dehqonhoji çudo majda hastam. Mo az du gektar kam dorim.

—Man didam, ki dar Germ taxmin 200 hazor xoçagihoji to 100 gektar zamin doştagi hast Dar rajoni şumo in xel dehq alʙata, hastand. Ahvoli onho, şumo ʙorin, hamin xel ʙad mi?

—Hov, ahvoli onho hamcunin şudagi hast cunki peştar onho vonotparvari, xususan, coşqapar mekardand.

(Davomaş dar gazetaji ojand

Redaktori çuvongar M. AMIN
Отв. редактор. М. АМИНО
Upoluzglavlit 03002
Poligrafkombinat